

Aoulmi gegn Frakklandi

Dómur frá 17. janúar 2006

Mál nr. 50278/99

3. gr. Bann við pyndingum

8. gr. Réttur til friðhelgi einkalífs og fjölskyldu

34. gr. Kærur einstaklinga

Brottvísun. Ómannúðleg meðferð. Skylda ríkis til að tryggja raunhæfan kærurétt.

1. Málsatvik

Kærandi er alsírskur ríkisborgari (f. 1956). Kærandi kom til Frakklands á fjórða aldursári og var giftur frönskum ríkisborgara frá 1989 til 1993. Þau eiga dóttur fædda árið 1983. Kærandi smitaðist af lífrabólgu C árið 1994.

Kærandi var dæmdur til 14 mánaða fangelsisvistar í desember 1988 fyrir fíkniefnabrot en hafði áður verið dæmdur fyrir önnur brot, þar á meðal innbrot. Með dóminum var honum ennfreður vísað úr landi ótímabundið og bönnuð endurkoma til Frakklands. Við áfrýjun var fangelsisvistin lengd í fjögur ár og brottvísunin staðfest. Að auki var kærandi á árinu 1992 dæmdur til 6 ára fangelsisvistar fyrir fíkniefnabrot, þriggja mánaða fangelsisvistar fyrir fölsun og tveggja mánaða fyrir að virða brottvísunina að vettugi.

Þann 9. ágúst 1999 var kæranda veitt lausn úr fangelsi og hann þá settur í umsjón stjórnvalda þangað til framfylgja mætti ákvörðun um brottvísun hans úr landi. Hinn 11. ágúst 1999 fyrirskipaði stjórnvald að kærandi skyldi fluttur til Alsír en sama dag barst Mannréttindadómstólnum kæra kæranda. Var frönsku ríkisstjórninni í kjölfarið tilkynnt að í samræmi við 39. gr. reglna dómstólsins væri æskilegt að biðja með brottvísun kæranda þar til dómstóllinn hefði skorið úr um kærana. Þrátt fyrir þetta var kærandi fluttur til Alsír 19. ágúst 1999. Brottvísunin var felld úr gildi af undirrétti 13. desember 2000.

2. Meðferð málsins hjá Mannréttindadómstólnum

Kæran

Kærandi taldi að með brottvísun hans ætti hann á hættu að brotið yrði á réttindum hans samkvæmt 3. gr. sáttmálans. Annars vegar vegna heilsufars hans og hins vegar þar sem hann kæmi úr svokallaðri *harki*-fjölskyldu (heiti yfir þá sem studdu Frakka í sjálfstæðisbaráttu Alsír). Þá byggði kærandi einnig á því að brottvísun hans myndi brjóta réttindi hans samkvæmt 8. gr. sáttmálans til friðhelgi fjölskyldulífs, enda hefði hann engin tengsl við Alsír og fjölskylda hans byggð í Frakklandi.

Niðurstaða

Um 3. gr.: *Heilsufar kæranda.* Dómstóllinn taldi að kærandi hefði ekki sýnt fram á að hann gæti ekki fengið viðeigandi meðferð við sjúkdómi sínum í Alsír. Taldi dómstóllinn að þrátt fyrir að byggð yrði á því að auðveldara væri að fá slíka meðferð í Frakklandi hefði það ekki úrslitaáhrif hvað varðaði 3. gr. sáttmálans. Þá taldi dómstóllinn að samkvæmt læknavottorði 13. ágúst 1999 væri heilsufar kæranda ekki þannig að ástæða væri til að ætla að kærandi væri í yfirvofandi hættu. Að síðustu leit dómstóllinn til þess að samkvæmt læknavottorði útgefnu í júlí 2005 hefði ekki verið fylgst með ástandi kæranda í um 10 ár. Að þessu virtu var það álit dómstólsins að ekki væri fyrir hendi yfirvofandi hætta á því að brottvísun kæranda til Alsír bryti gegn réttindum kæranda samkvæmt 3. gr. sáttmálans.

Hættur sem steðjuðu að kæranda í Alsír. Dómstóllinn tók fram að einhverjar líkur á slæmri meðferð vegna átaka í tilteknu landi væru ekki nægileg til að fela í sér brot á 3. gr. sáttmálans. Þá þótti mega vænta þess að þróun mála yrði jákvæð í Alsír. Var það einróma niðurstaða dómstólsins að ákvörðun um brottvísun kæranda til Alsír bryti ekki gegn 3. gr. sáttmálans.

Um 8. gr.: Dómstóllinn leit í fyrsta lagi til alvarleika þeirrar háttsemi sem kærandi hafði hlotið sakfellingardóma fyrir. Við ákvörðun um brottvísun hafði verið tekið tillit til þeirra brota sem kærandi

hafði verið sakfelldur fyrir, sem og til þess hve illa tilraunir til að aðlaga hann að frönsku samfélagi hefðu gengið. Dómstóllinn leit hins vegar til þess að kærandi hafði komið til Frakklands fjögurra ára og dvalist þar fram að þeim tíma sem hann var fluttur til Alsír. Félagsleg tengsl hans voru nær eingöngu bundin við Frakkland og einu tengsl hans við Alsír voru ríkisborgararéttur hans.

Þótt fjölskylda kæranda byggði í Frakklandi benti dómstóllinn á að tengsl milli fullorðinna væru ekki endilega vernduð af 8. gr. sáttmálans, án þess að sýnt væri fram á önnur og frekari tengsl sem gengju lengra en hin almennu tilfinningalegu tengsl hverju sinni. Þegar litið var til þess að hjúskapur kæranda hófst eftir að honum var vísað úr landi og dóttir hans var orðin 16 ára þegar hann var fluttur til Alsír þótti ekki hafa verið brotið gegn 8. gr.

Um 34. gr.: Dómstóllinn tók fram að í 34. gr. sáttmálans fælist að ekki mætti með nokkrum hætti takmarka rétt einstaklinga til að koma á framfæri kæru og reka hana fyrir dómstólnum.

Í máli kæranda hafði brottvísun kæranda hindrað rannsókn kæru hans og að lokum komið í veg fyrir að dómstóllinn gæti veitt honum vernd gegn hugsanlegum brotum á réttindum hans samkvæmt sáttmálanum. Með því að hafa ekki fylgt tilmælum dómstólsins um frestun brottvísunar kæranda taldi dómstóllinn því að franska ríkið hefði brugðist skyldum sínum samkvæmt 34. gr. sáttmálans.

Voru kæranda dæmdar 7.000 evrur í miskabætur og 5.000 evrur í málskostnað.